

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2025-11-13

KONTAKT: Presstjänsten tel. 08-787 02 00

Stabilitetsriskerna kvarstår i en osäker omvärld

Den osäkra omvärldsutvecklingen präglar alltjämt riskbilden i Sverige. Det säkerhetspolitiska läget är fortfarande allvarligt. Otydligheten kring USA:s handelspolitik har visserligen minskat något men det är oklart hur bestående den nuvarande inriktningen kommer att vara eller vilka effekter den får. Dessutom finns sårbarheter, inte minst i form av höga tillgångsvärderingar samt fortsatt höga och växande offentliga skulder i flera stora ekonomier. I tider av osäkerhet är det extra viktigt att värna globala regelverk, som stärker motståndskraften i det finansiella systemet.

Ökad riskvilja trots stor osäkerhet i världsekonomin

Trots det osäkra ekonomiska läget präglas finansmarknaderna av en stor riskvilja, med höga tillgångsvärderingar och låga riskpremier. I en sådan miljö kan oväntade händelser utlösa kraftiga marknadsrörelser som snabbt sprider sig i ett sammanlänkat globalt finansiellt system. Effekterna kan också förstärkas av att icke-banker har vuxit snabbt och fått en allt viktigare roll i det globala finansiella systemet.

Trots stundtals stora marknadsrörelser under året har det globala finansiella systemet visat god motståndskraft och de finansiella marknaderna har i stort fungerat väl. En viktig förklaring till det är de regelverk och standarder som infördes efter den globala finanskrisen. Det är därför viktigt att de förstärkta regelverken och standarderna inte urvattnas och att bankernas motståndskraft bibehålls. Det är också viktigt att regelverken omfattar andra aktörer än banker som har betydelse för den finansiella stabiliteten.

Globala störningar påverkar Sverige – motståndskraften behöver värnas

De svenska storbankerna har i grunden ett starkt utgångsläge – de är lönsamma, har låga kreditförluster och goda marginaler till kraven på kapital och likviditet. De har dock ett stort omvärldsberoende och är därför sårbara för globala störningar. En betydande del av deras finansiering sker i utländsk valuta, ofta med kort löptid, vilket innebär att de behöver ha god likviditet i relevanta valutor. Omvärldsläget understryker också vikten av god beredskap mot operativa risker, som cyberhot och beroenden av tredjepartsleverantörer.

Om räntor och riskpremier i omvärlden skulle stiga kan det också påverka hushåll och fastighetsföretag, då många av dem har stora lån och relativt korta räntebindningstider. Förslaget om mer generösa låneregler i form av minskade amorteringskrav och högre bolånetak kan göra hushållen än mer känsliga för sådana störningar framöver. En särskild risk vore om det uppstod en självförstärkande spiral mellan bostadspriser och skulder. Ett skuldkvotstak utgör en effektiv broms vid en sådan utveckling, och bör därför ingå i makrotillsynens verktygslåda. Fastighetsföretagen skulle i sin tur bli mer motståndskraftiga ifall de förlängde sina ränte- och kapitalbindningstider.

Stablecoins växer snabbt och kan medföra risker

Även om marknaden för stablecoins fortfarande är liten, växer den snabbt. Om användningen fortsätter att öka kan risker uppstå, exempelvis genom uttagsanstormningar, ett ökat beroende i Europa av utländsk infrastruktur, bristande transparens och finansiering av kriminella aktiviteter. Eftersom stablecoins är gränsöverskridande är det viktigt att internationella regelverk anpassas och harmoniseras i takt med utvecklingen.

Läs mer om stablecoins i fördjupningsrutan i den finansiella stabilitetsrapporten och i Staff memot, "Stablecoins kan ge bättre betalningar, men risker kvarstår".

En pressträff med riksbankschef Erik Thedéen och Olof Sandstedt, chef för avdelningen för finansiell stabilitet, hålls idag klockan 11:00 på Riksbanken. För att delta krävs presslegitimation eller motsvarande. Obligatorisk föranmälan till pressekreterare Susanne Meyer, susanne.meyer@riksbank.se senast 10:00 den 13 november. Presskonferensen sänds direkt på riksbank.se.